

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«01» вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА РЕЖИСУРА В ХОРЕОГРАФІЇ

для студентів 2 курсу

спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія (за видами)

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 024/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«01» вересня 2023 г.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«02» вересня 20 22 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА РЕЖИСУРА В ХОРЕОГРАФІЇ

для студентів 2 курсу

галузі знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія (за видами)

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02138554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2085/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«02» вересня 20 22 р.

Розробник: В'ячеслав Вітковський, доцент кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: В'ячеслав Вітковський, доцент кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 31 серпня 2022 р. № 11

Завідувач кафедри

Людмила АНДРОЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01

Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньої професійної програми

Тетяна МЕДВІДЬ

Робочу програму перевірено _____

Заступник декана з
науково-методичної та навчальної роботи _____

Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

На 2023/2024 н.р. (Андрощук Л.М.), «28» 08. 2023 р., протокол № 11

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів, годин	4/120
Курс	2
Семестр	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	52
Лекційні	4
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	56
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Акторська майстерність та режисура в хореографії» є процес створення художнього образу в музично-театральному творі в контексті професійної діяльності артиста балету.

Метою курсу є опанування специфіки акторської майстерності в контексті професійної діяльності артиста балету.

Завдання:

- усвідомлення сутності професії артисту балету, його функції, завдання і специфіки в хореографії;
- розуміння основоположних засад акторської майстерності;
- володіння прийомами внутрішньої техніки актора засобами сценічної взаємодії;

- володіння комплексом виразних засобів у створенні художнього образу, прийомами сценічного спілкуваннями з партнерами.

У результаті вивчення студенти здобувають наступні компетентності:

Спеціальні компетентності:

- СК02 здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;

-СК03 здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;

-СК06 здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва;

-СК08 здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати різноманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;

- СК10 здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проєкту, його реалізації та презентації;

-СК15 здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту;

-СК17 здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- РН07 знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту;

-РН08 розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії;

-РН11 використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом;

- РН13 розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва;

- РН15 мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін;

- РН20 вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах;

-РН22 мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	У с ь о г о	Аудиторна					С а м о с т і й ні
		Л е к ці ї	С е м і н а р и	П р а к т и ч ні	Л а б о р а т о р ні	І н д и ві д у а л ь ні	
I Змістовий модуль. Введення в майстерність актора							
Тема 1. Історія зародження та розвитку музичного театру.	2	2					
Тема 2. Основи акторської майстерності.	2	2					
Тема 3. Внутрішня техніка акторської майстерності танцівника.	24			10			14
Модульний контроль	2						
Всього:	30	4		10			14
II Змістовий модуль. Етюдна робота – основа майстерності актора							
Тема 1. Внутрішня техніка актора-танцівника.	14			8			6
Тема 2. Зовнішня техніка актора.	14			6			8
Модульний контроль	2						

Всього:	30			14			14
III змістовий модуль. Мистецтво пластики							
Тема 1. Виразність пластики тіла	14			8			6
Тема 2. Пластичний художній образ	14			6			8
Модульний контроль	2						
Всього:	30			14			14
IV Змістовий модуль. Побудова художнього образу							
Тема 1. Драматургія сценічного образу	14			8			6
Тема 2. Загальне рішення сценічного, художнього образу	14			6			8
Модульний контроль	2						
Всього:	30			14			14
Всього:	120	4		52			56

5. Програма навчальної дисципліни

I Змістовий модуль. Введення в майстерність актора

Тема 1. Історія зародження та розвитку музичного театру.

Лекційне заняття:

1. Майстерність актора як складова художнього образу.
2. Загальні поняття.

Тема 2. Основи акторської майстерності.

Лекційне заняття:

1. Основні складові.
2. Мистецтво пантоміми та мистецтво пластики.
3. Драматургія та художнє рішення хореографічного-сценічного образу.

Тема 3. Внутрішня техніка акторської майстерності танцівника.

Практичні заняття:

1. Сценічна увага та уява.
2. Перевтілення акторське.
3. Типовість характерних рис персонажу.
4. Жанровість та стилістичні риси.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

II Змістовий модуль. Етюдна робота – основа майстерності актора

Тема 1. Внутрішня техніка актора-танцівника.

Практичні заняття:

1. Сценічна уява.
2. Техніка перевтілення, акторський зажим.
3. Зерно образу.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

Тема 2. Зовнішня техніка актора.

Практичні заняття:

1. Мистецтво пантоміми.
2. Умовна пантоміма.
3. Жанровість, стилістика, наскрізна дія.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

III Змістовий модуль. Мистецтво пластики

Тема 1. Виразність пластики тіла.

Практичні заняття:

1. Внутрішня (психічна) та зовнішня (фізична) органічна єдність та взаємозв'язок.
2. Відбір виразних художніх рис пластики людського тіла.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

Тема 2. Пластичний художній образ.

Практичні заняття:

1. Композиційна побудова пластичного художнього образу.
2. Жанрові, стилістичні особливості.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

IV Змістовий модуль. Побудова художнього образу

Тема 1. Драматургія сценічного образу.

Практичні заняття:

1. Тема. Ідея.
2. Побудова загальної композиції. Наскрізна дія.
3. Гармонія поєднання елементів пантоміми та пластики в єдине художнє ціле.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

Тема 2. Загальне рішення сценічного художнього образу.

Практичні заняття:

1. Театральний костюм.
2. Типовість, виразність характерних рис костюму виконавця.
3. Елементи сценографічного рішення
4. Сценічний простір, реквізит, бутафорія, світло.

Самостійна робота: практичний показ вивченого матеріалу.

Критерії оцінювання практичного заняття

1.	Відвідування лекційних занять	1	2	2	-	-	-	-	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	5	5	7	7	7	7	7	7
3.	Робота на практичних заняттях	10	5	50	7	70	7	70	7	70
4.	Виконання самостійної роботи	5	7	35	7	35	7	35	7	35
5.	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	117	-	137	-	137	-	137	-
Максимальна кількість балів: 528										
Розрахунок коефіцієнта $528:100=5.28$										

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
I Змістовий модуль. Введення в майстерність актора		
Внутрішня техніка акторської майстерності танцівника.	відпрацювання вивченого матеріалу	35
II Змістовий модуль. Етюдна робота – основа майстерності актора		
Внутрішня та зовнішня техніка актора-танцівника.	відпрацювання вивченого матеріалу	35
III Змістовий модуль. Мистецтво пластики		
Виразність пластики тіла та пластичний художній образ.	відпрацювання вивченого матеріалу	35
IV Змістовий модуль. Побудова художнього образу		
Драматургія та загальне рішення сценічного, художнього образу.	відпрацювання вивченого матеріалу	35
<i>Разом: 56 год.</i>	<i>Разом: 140 балів</i>	

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

5 балів – студент повністю виконав завдання самостійної роботи. Виконане завдання відповідає вимогам та має чітку та цілісну структуру.

4 бали – завдання, що винесене на самостійне опрацювання, виконане повністю, проте має незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Студент визначає помилки, та чітко формує причині наслідки.

3 бали – завдання самостійної роботи виконане на середньому рівні. Відслідковуються помилки, які впливають на загальне сприйняття виконаного завдання.

2 бали – студент знає завдання самостійної роботи, проте не демонструє його практичну чи не знає його теоретичну частину.

1 бал – студент не виконав завдання самостійної роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

На кожний змістовий модуль заплановано по одній модульній контрольній роботі.

Модульна контрольна робота №1

Форма: усне опитування. Максимальна кількість балів – 25.

Орієнтовний перелік питань:

1. Які компоненти театрального мистецтва ви знаєте?
2. На яких засадах ґрунтується мистецтво музичного театру?
3. Синтезом яких видів є театральне мистецтво?
4. Які елементи внутрішньої техніки актора-танцівника ви знаєте?
5. Що ми називаємо сценічною дією?

Модульна контрольна робота №2

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів – 25.

Завдання: постановка етюду на матеріалі сценічної пантомімної дії.

Модульна контрольна робота №3

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів – 25.

Завдання: постановка етюду на матеріалі пластичної виразності.

Модульна контрольна робота №4

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів – 25.

Завдання: Постановка етюду як закінченої художньої сценічної форми з елементами пантоміми, пластики та художнього рішення.

Критерії оцінювання МКР №1:

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент проявив глибокі систематичні знання даної теми, навів приклади, на переважну більшість питань дав правильну відповідь, допущені помилки є незначними.
19-22 бали	Студент визначає структуру відповіді, допускає незначні помилки, що не впливають на загальний результат відповіді.
15-18 балів	Студент орієнтується в питанні, проте не чітко формує структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14 балів	Відповідь поверхнева, не змістовна.

7-9 балів	Відповідь на примітивному рівні.
1-6 балів	Студент не орієнтується в зазначеному питанні.

Критерії оцінювання МКР №2, 3, 4

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент технічно та якісно демонструє створений етюд або танець з розгорнутою лексикою, сценічно та методично вірно виконує лексику. Емоційно передає образ (якщо він передбачений завданням), використовуючи засоби сценічної виразності. Чітко та впевнено виконує рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
19-22 бали	Студент на достатньому рівні демонструє створений етюд або танець з розгорнутою лексикою. Пластичні мотиви відповідають вимогам виконання методичного та технічного характеру. Чітко та впевнено виконує рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
15-18 балів	Студент допускає незначні помилки в виконаному завданні, аналізує та знаходить причинні наслідки, що впливають на загальний результат виконання руху.
10-14 балів	Створені студентом етюд або танець з розгорнутою лексикою мають цілісну структуру, проте наявні методичні та технічні порушення при виконанні комбінацій. Рівень виконавської майстерності на слабкому рівні.
7-9 балів	Виконання власно створеного етюду або танцю з розгорнутою лексикою на слабкому рівні. Допущені помилки при виконанні комбінацій, що не відтворюють поставлені завдання.
1-6 балів	Студент не знає програмного матеріалу. Не зміг створити етюд або танець з розгорнутою лексикою відповідно до вимог викладача.

6.4 Навчально-методична карта дисципліни «Мистецтво балетмейстера»

Разом: 120 год., лекційні заняття – 4 год., практичні заняття – 52 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота 56 год.

Модулі	I Змістовний модуль.			II Змістовний модуль.		III Змістовний модуль.		IV Змістовний модуль.	
Назва модуля	Введення в майстерність актора			Етюдна робота – основа майстерності актора		Мистецтво пластики		Побудова художнього образу	
Кількість балів за модуль	117 балів			137 балів		137 балів		137 балів	
Теми лекцій	Тема1 Історія зародження та розвитку музичного театру (відвідування – 1 бал) Всього – 1 бал	Тема 2 Основи акторської майстерності (відвідування – 1 бал) Всього – 1 бал							
Теми практичних занять			Тема3 Внутрішня техніка акторської майстерності танцівника (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів	Тема1 Внутрішня техніка актора-танцівника (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 44 бали	Тема2 Зовнішня техніка актора (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 33 бали	Тема1 Виразність пластики тіла (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 44 бали	Тема 2 Пластичний художній образ (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 33 бали	Тема1 Драматургія сценічного образу (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 44 бали	Тема2 Загальне рішення сценічного образу художнього образу (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 33 бали
Самостійна робота	35 балів			35 балів		35 балів		35 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 4 (25 балів)	

Коефіцієнт – (117+137+137+137) 528:100 = 5.28

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7 Рекомендована література

Основна література:

1. Барнич М. М. Майстерність актора. Техніка «обману» : навч. Посібник, видання 2-ге, виправлене та доповнене. К. : Ліра-К, 2016. 304 с.
2. Біль Р. І. Виховання акторської харизми : методичний посібник. Вінниця : Нова книга, 2013. 232 с.
3. Заворотній О. Т. Психофізична техніка та тренінг актора : навч. Посіб.Рівне : РДГУ, 2006. 270 с.

Додаткова література:

1. Богатирьов В. О. Ідеї Леся Курбаса та традиції виховання актора в українській театральній школі. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. Тернопіль, 2010. № 1. С. 148–153.
2. Велимчаниця О. Лесь Курбас і експресіонізм. Кіно-Театр. К., 2007. № 3. С. 12–13.
3. Видатний митець ХХ століття : (До 120-річчя від дня народж. Леся Курбаса) : біобібліогр. Інформ. Посіб. / уклад.: Г. М. Єрофеева, Л. О. Сашкова, Л. М. Федотова, Н. Ю. Казанцева. Харків : ХОУНБ, 2007. 72 с.
4. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. – Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 108 с.
5. Курбас Л. Філософія театру : упоряд. М. Г. Лабінський. К. : Основи, 2001. 917 с.
6. Стрельчук В. О. Імпровізація як важливий чинник виховання майбутніх режисерів естради. Вісник КНУКіМ. Серія : Мистецтвознавство. 2015. Вип. 33. С. 155–159.